

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

مصاحبه پژوهشی با دکتر محمدرضا قربانی

مدیرکل دفتر مشارکت‌های مردمی سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور

به مناسبت چهلمین سالگرد انقلاب اسلامی (۳۸)

نگاهی به عملکرد خیرین مدرسه‌ساز در سالیان متمادی

(اعتماد رفرم‌موقیّت جامعه خیرین مدرسه‌ساز در جلب حمایت قشرهای مختلف مردم)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب‌سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: زارعی

- جامعه خیرین مدرسه ساز کشور یک تشکل غیردولتی و یکی از حامیان مردمی وزارت آموزش و پرورش است که برای جذب کمک‌های مردمی جهت مشارکت در ساخت فضاهای آموزشی و پرورشی در سراسر کشور، در سال ۷۷ شکل گرفت.
- در دیدار اعضای هیأت مدیره جامعه خیرین مدرسه‌ساز ایران با رهبر انقلاب در اردیبهشت‌ماه سال ۹۳، ایشان وجود مجموعه‌ی خیرین مدرسه‌ساز در کشور را از پدیده‌های مبارک انقلاب اسلامی خواندند.
- امروز بیش از ۴۰۰ مجمع شهرستانی خیرین مدرسه‌ساز در کشور وجود دارد.
- براساس آمار حدود ۲۰ هزار خیر مدرسه ساز آقا و بیش از ۵ هزار بانوی مدرسه ساز داریم.
- از ۵۳۰ هزار کلاس کشور، حدود ۱۱۳ هزار کلاس را خیرین ساخته اند.

■ مقدمه

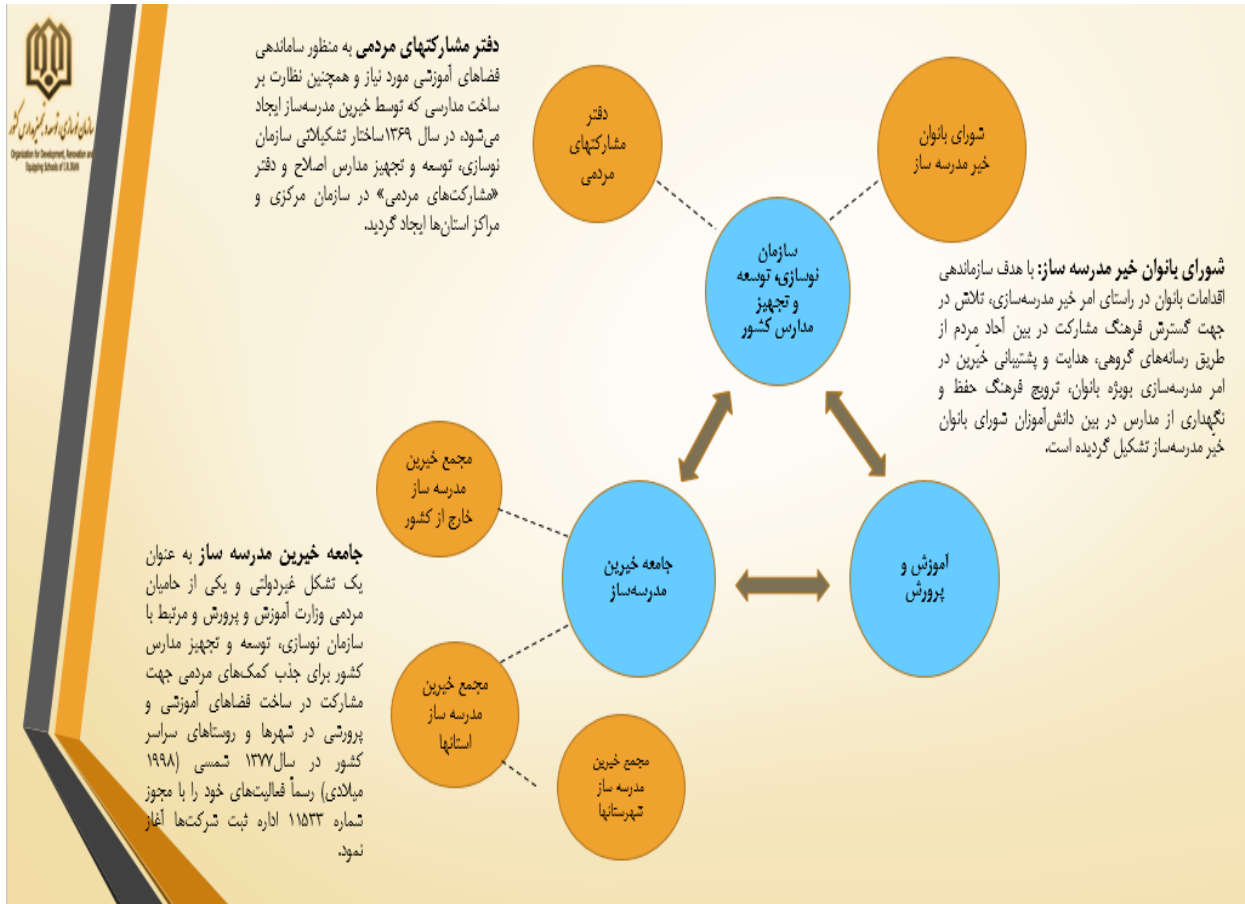
جامعه خیرین مدرسه‌ساز از پدیده‌های مبارک انقلاب اسلامی است که جهت بهره‌گیری از ظرفیت‌های بدنه اجتماعی و خیرین برای کمک به وزارت آموزش و پرورش در راستای تأمین فضاهای آموزشی در سال ۷۷ شکل گرفت. جامعه خیرین مدرسه ساز که می‌توان آن را نمونه موفق از واگذاری امور مردم به خود آنها دانست توانسته است با جلب اعتماد اقشار مختلف خیرین، بیش از ۳۰ درصد نیاز کشور به فضاهای آموزشی را تأمین کند. بر اساس آمار بیش از ۲۰ هزار خیر مدرسه ساز آقا و بیش از ۵ هزار بانوی مدرسه ساز داریم که در ۴۰۰ مجمع کشوری خیرین مدرسه ساز مشغول به خدمت هستند. جامعه خیرین مدرسه‌ساز، با اتکا به ارزش‌های دینی و ملی، نمونه‌ای از الگوی موفق اسلامی- ایرانی پیشرفت را ارائه داده است که در جهان کم‌نظیر بلکه بی‌نظیر است. گروه فرهنگی اجتماعی مدیریت پژوهش‌های خبری در آستانه چهل سالگی انقلاب، در گفتگو با دکتر محمدرضا قربانی مدیرکل محترم دفتر مشارکت‌های مردمی سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور؛ دستاوردهای جامعه خیرین مدرسه ساز را از ایشان جویا شد.

۱- جامعه خیرین مدرسه ساز بر اساس چه نیازی و چگونه شکل گرفت؟

یکی از رخدادهای مبارک پس از پیروزی انقلاب اسلامی، تقویت این گفتمان بود که «کار جامعه را باید به خود مردم واگذار کنیم». این امر تبدیل به گفتمان فراگیری شد که در حوزه‌های مختلف نظیر حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جریان یافت. اکنون نیز می‌توان گفت مهم‌ترین اتفاقات کشور ما را خود مردم رقم می‌زنند. برگزاری انتخابات، راهپیمایی‌ها و حتی جنگ به عنوان مهم‌ترین اتفاقی که برای هر کشوری ممکن است رخ دهد، همگی شاهد حضور موفقیت‌آمیز مردم در صحنه‌های گوناگون کشور بوده است. شکل‌گیری جامعه خیرین مدرسه ساز نیز به عنوان یک رخداد مبارک و پر ثمر متأثر از همین زمینه فرهنگی بود که پس از انقلاب شکل گرفت و به مردم این باور را داد که می‌توانند نقش آفرین باشند. بعد از پایان جنگ تحمیلی، از جمله بخش‌هایی که در آن دچار آسیب شده بودیم و آثار مخرب و کم کاری نظام گذشته نیز برای ما به ارث رسیده بود و با کاستی‌های شدیدی مواجه بودیم، حوزه فضاهای آموزشی بود. در آن دوران ما با رشد جمعیت دانش‌آموزی مواجه شده بودیم و در عین حال فضاهای آموزشی تکافوی این حجم از جمعیت دانش‌آموزان را نمی‌داد. از این رو دانش‌آموزان و مدیران آموزش و پرورش در دهه شصت به خوبی به یاد دارند که ما با پدیده‌ای به نام مدارس چند نوبته مواجه بودیم به گونه‌ای که مدارس سه شیفته در مدارس استان و شهرستان‌های کشور به وفور وجود داشت. بنابراین در حدود سال‌های ۷۵ به بعد این نیاز به شدت احساس می‌شد که ما نیاز به ساخت مدارس

جدید داریم. این نیاز باعث شد که یک نهاد مردمی به نام **جامعه خیرین مدرسه ساز کشور** در سال ۷۸ شکل بگیرد. مهم‌ترین مأموریت جامعه خیرین مدرسه ساز این بود که از ظرفیت‌های بدنه اجتماعی و خیرین کمک بگیرد و به وزارت آموزش و پرورش در راستای تأمین فضاهای آموزشی ارائه خدمت کند.

– ساختار تعاملی ارائه خدمت در جامعه خیرین مدرسه ساز

ساختار ارائه خدمت در این نهاد سه ضلع داشت. یک ضلع آن وزارت آموزش و پرورش بود که به عنوان دستگاه بهره‌بردار ملاحظه می‌شد. آموزش و پرورش در این سامانه دستگاهی است که از مدارس ساخته شده بهره‌بردار و استفاده می‌کند و ساخت مدارس نیز بر پایه نیازهای اعلامی آموزش و پرورش انجام می‌گیرد. در واقع گام اول برای ساخت مدارس، اعلام نیازی است که از سوی آموزش و پرورش صورت می‌گیرد.

ضلع دوم سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور است که کار ساخت مدارس را انجام می‌دهد. سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور تنها دستگاه واجد شرایط و صاحب تخصص در ساخت فضاهای آموزشی در کشور است. ضلع سوم هم جامعه خیرین مدرسه ساز بود که کارش شناسایی و جذب خیرین است. این مثلث در طول دو دهه ای که از شکل‌گیری آن می‌گذرد تجربه بسیار خوبی را برای فرهنگ و آموزش کشور به ارمغان آورده است به گونه ای که در اردیبهشت ماه سال ۹۳ وقتی اعضای جامعه خیرین مدرسه ساز کشور به دیدار مقام معظم رهبری نائل شدند ایشان در توصیف این فعالیت فرمودند که

مجموعه خیرین مدرسه ساز یکی از پدیده‌ای مبارک انقلاب و کشور ما است و افزودند که این حرکت باید تداوم یابد و فرمودند افراد خدمتگذار در این راه از صدقه ای جاریه در درگاه الهی بهره مند خواهند بود.^۱

۲- جامعه خیرین مدرسه ساز از کدام قشر جامعه‌اند و چه انگیزه‌های آنها را به این کار مبارک سوق داده است؟

برای پاسخ به این سوال توجه به چند نکته اهمیت دارد:

تامین یکی از نیازهای اصلی جامعه.

یکی از ویژگی‌های مجموعه خیرین مدرسه ساز این است که به دقت به یکی از نیازهای اصلی جامعه، یعنی ساخت فضاهای آموزشی پاسخ داد. جامعه ایرانی، جامعه‌ای سرشار از تعلقات معنوی و دینی است. در جامعه ما معنویت عنصری تأثیرگذار در تعیین رفتار انسانها است. علی‌رغم این که زمینه‌های خیری در کشور گسترده است اما میزان اشتیاق خیرین به سمت مدرسه سازی بسیار بیشتر است. این بدان خاطر است که جامعه ایرانی برای علم و دانش ارزش زیادی قائل است و عامل پیشرفت و رشد و توسعه پایدار جامعه را در پیشرفت علمی و فرهنگی جستجو می‌کند.

شکل‌گیری یک اقبال اجتماعی فراگیر.

نکته دوم این که جامعه خیرین مدرسه ساز یک اقبال اجتماعی فراگیر را شکل داده است. تمام گروه‌های اجتماعی از این کار حمایت می‌کنند. بدنه نخبه جامعه پشتیبان این کار هستند. قاطبه مراجع عظام تقلید در بحث مدرسه‌سازی فتوا دارند. یعنی اجازه داده‌اند که آحاد جامعه حتی مبلغ سهم امام خودشان را به امر مدرسه سازی اختصاص دهند. همچنین از لایه نخبگان جامعه مثل دانشگاهیان، فرهنگیان و اصناف خیر مدرسه ساز داریم.

مشارکت در مدرسه‌سازی با تمام سطوح درآمدی.

نکته سوم این که خیرین ما محدود به قشر متمکن و ثروتمند جامعه نیستند. خیرینی داریم که با درآمدهای بسیار کم نیز در این راه مشارکت می‌کنند. یعنی در کنار خیرینی که بیش از ۱۰۰ مدرسه یا بیش از ۶۰ مجتمع آموزشی ساخته‌اند یا بیش از ۲۰ هنرستان را ساخته و تجهیز کرده‌اند، خیرینی نیز وجود دارند که با مبالغ بسیار اندک مشارکت کرده‌اند. خیری در خراسان رضوی شهرستان تربت جام فردی نابینا است که با شغل مقنی‌گری در ساخت مدرسه مشارکت کرده است. ایشان در کودکی بینایی خود را از دست می‌دهد و همواره آرزوی درس خواندن را در دل می‌پروراند تا این که در بزرگسالی با درآمدهای حداقلی شغل مقنی‌گری، به آرزوی یک روستا جامه عمل می‌پوشاند. هنگامی که از او پرسیدم چرا مدرسه سازی را به عنوان یک کار خیری برگزیدی گفت: «چون حضرت امام دستور دادند که «ایران را مدرسه کنیم» من احساس تکلیف کردم». ۸، ۹ سال پیش بود که با او صحبت کردم و او در آن روز حدود ۶۷ سال داشت. بنابراین می‌توان گفت فعالیت خیرین مدرسه ساز برآمده از یک عرق ملی و گفتمان فراگیری است که در جامعه وجود دارد و می‌توانیم آن را یک سرمایه اجتماعی بدانیم.

توسعه تشکیلاتی و پوشش تمام استان‌های کشور.

نکته چهارم این که این فعالیت گرچه در سال ۷۷ از یک مجموعه به نام جامعه خیرین مدرسه ساز شروع شد اما آرام آرام نضج گرفت و گسترش یافت و تعمیم پیدا کرد. یعنی پس از جامعه خیرین مدرسه ساز کشور، مجامع خیرین ۳۱ استان

۱. <http://farsi.khamenei.ir/news-content?id=26413>

کشور شکل گرفت. البته استان تهران به دلیل گستردگی‌اش استثناء دو مجمع دارد؛ مجمع خیرین مدرسه ساز شهر تهران و مجمع خیرین مدرسه ساز شهرستان های تهران. چرا که در استان تهران حدود ۲/۲ میلیون دانش آموز داریم و مدیریت نیازهای آموزشی آنها چنین تفکیکی را اقتضا می کرده است. مجامع استانی نیز در ذیل خود مجامع شهرستانی را دارند. امروز براساس آمار بیش از ۴۰۰ مجمع شهرستانی نیز در کشور وجود دارد. بنابراین این حرکت مبارک در شهرها و بخش های مختلف کشور نیز گسترش یافته است.

۳- لطفا درباره جشنواره های خیرین مدرسه ساز و اینکه پس از انقلاب چه تعداد از خیرین در امر مدرسه سازی به

ارائه خدمت پرداختند؟

هر ساله در اردیبهشت ماه شاهد برگزاری جشنواره های خیرین مدرسه ساز کشور هستیم. این جشنواره ها در سراسر کشور برگزار می شود. بیستمین دوره جشنواره خیرین مدرسه ساز در سال ۹۷ در اردیبهشت ماه برگزار شد. از اهداف مهم این جشنواره ها تجلیل و تکریم خیرین مدرسه ساز و گسترش فرهنگ مدرسه سازی در سطح کشور است. براساس آمار حدود ۲۰ هزار خیر مدرسه ساز آقا و بیش از ۵ هزار بانوی مدرسه ساز داریم. اینها افرادی هستند که در سامانه سازمان نوسازی مدارس نامشان ثبت شده است؛ در واقع افرادی هستند که مدرسه های را ساخته اند یا زمینی یا آپارتمانی را اهدا کرده اند. اما افراد بسیار زیادی نیز هستند که کمک های کمتری داشته اند؛ البته کمک های آنها نیز بسیار مدد رسان بوده است؛ گرچه به طور رسمی نامشان ثبت نشده باشد.

۴- رمز موفقیت جامعه خیرین مدرسه ساز در جلب اعتماد قشرهای مختلف خیرین کشور چه بوده است؟

یکی از مهم ترین این دلایل شفافیت فعالیت این جامعه بوده است. خیری که مبلغی را کمک می کند، خودش هم بر هزینه کرد آن مبلغ نظارت دارد و پس از ساخت مدرسه هم خود آن خیر در کنار مدرسه اش حضور دارد و با مدرسه در ادامه تعامل دارد. ترجیح بند سخنان امام و رهبری این بوده که کار مردم را به مردم بسپارید. تجربه نیز نشان می دهد که هر جا این امر را در دستور کار قرار دادیم کارها پیش رفته است. در واقع در این عرصه خصوصی سازی اتفاق افتاده است گرچه این نوع خصوصی سازی از نوع خصوصی سازی سود آور سوداگرا نیست بلکه از نوع معنویت گرای ارزش ساز است. مشاهده می کنید که مردم در صحنه حضور دارند، جشنواره ها را برگزار می کنند و بخش قابل توجهی از هزینه جشنواره ها را می دهند. خلاصه آن که الگوی اسلامی ایرانی تأمین نیازهای فضای آموزشی کشور را می توان در نوع فعالیت این جامعه به خوبی مشاهده کرد.

از این رو نکته بسیار مهمی که در این سالها در حوزه خیرین مدرسه ساز با آن آشنا شدم و آن را جزو ویژگی های منحصر به فرد این جمعیت می دانم، این است که یک پیوستگی همدمند میان فعالیت های این نهاد مردمی و دستگاه های دولتی وجود دارد. یعنی وزارت آموزش و پرورش و سازمان نوسازی به عنوان دو نهاد دولتی به خوبی با خیرین مدرسه ساز در تعامل هستند. این امر در مجامع خیرین مدرسه ساز استان ها نیز وجود دارد. رمز این موفقیت را وحدت نظر و توافق بر هدف مشترک می دانم. هدف اصلی این مثلث این بوده که مدارس مورد نیاز کشور برای دانش آموزان تأمین شود. همدلی، وحدت نظر، پرهیز از گروه گرایی و دسته بندی، حرکت جهادی و انقلابی از ویژگی های این جریان است که قابلیت الگو پذیری در سطح کشور و حتی سطح جهان دارد. بی دلیل نیست که مقام معظم رهبری فرمودند که این مجموعه از پدیده های مبارک انقلاب و کشور ما است. آن امری که به این حرکت برکت داده است صداقت و اخلاص است. بسیاری از افراد جامعه با این امید که چند مدرسه بیشتر ساخته شود علاقه مند هستند که بدون هر گونه عنوان و اسمی در این راستا خدمت کنند؛ بنابراین

انرژی محرک این کار، تنها محدود به یک وظیفه سازمانی نبوده است. ما شبیه به این کار را در دنیا کمتر داریم. در دنیا بحث مسئولیت های اجتماعی (CSR)^۱ را دادیم ولی در آنجا موسسات و نهادها به ارائه خدمات به آموزش و پرورش موظف هستند؛ در حالی که خدمات ما داوطلبانه است. از ۵۳۰ هزار کلاس کشور حدود ۱۱۳ هزار کلاس را خیرین ساخته اند. اگر فعالیت این جامعه خیرین نبود کشور امروز در حوزه فضاهای آموزشی خلاهای بسیار بزرگی داشت.

۵- از ویژگی های یک حرکت مبارک این است که دستاوردهای آن به یک حوزه خاص محدود نمی شود و برکت آن به سایر بخش ها نیز سرریز می شود؛ لطفاً درباره برکات و دستاوردهای پیرامونی جامعه خیرین مدرسه ساز توضیح دهید.

نکته اول این که خیرین مدرسه ساز نگاه نظام برنامه ریزی کشور را نیز بیش از گذشته به حوزه مدرسه سازی جلب کرده است. وقتی دولت و مجلس می بینند که خیرین با چنین جدیتی وارد صحنه ساخت مدارس شده اند، آنها نیز اشتیاق نشان می دهند؛ به نحوی که در همین سال ۹۷ اعتبار مربوط به ساخت فضاهای آموزشی تخصیصی ۱۱۰ درصدی یافته است. یعنی دولت و مجلس بیش از اعتبار مصوب به این حوزه بودجه تخصیص داده اند. نکته دیگر این که در حوزه دستاوردهای جامعه خیرین به چند دستاورد مهم می توان اشاره کرد:

دستاوردهای اقتصادی

ساخت هر متر مربع فضای آموزشی در کشور حداقل ۱/۵ تا ۲ میلیون تومان هزینه بر می دارد. حساب کنید که ساخت ۳۰ درصد فضاهای آموزشی کشور توسط خیرین چه باری را از روی دوش دولت برداشته است تا بتواند توان خود را معطوف به متن آموزش و پرورش فرزندان این مرز و بوم کند.

ارزش فرهنگی

ارزش فرهنگی فعالیت این جامعه قطعاً از ارزش اقتصادی آن بیشتر است. ارزش فرهنگی این کار تعبیر مهمی نظیر همبستگی ملی، انسجام ملی، مسئولیت اجتماعی، مشارکت اجتماعی را در پی دارد. فعالیت خیرین مدرسه ساز نشان می دهد جامعه ایرانی یک جامعه بالنده است که به فردای خودش باور دارد و آن را روشن می بیند. به حسب ظاهر مأموریت های سازمان نوسازی مدارس کشور که در سال ۵۴ تأسیس شد، باید در حوزه فنی و مهندسی باشد؛ اما سازمان نوسازی در ۲۰ سال اخیر خود را در قامت یک نماد فرهنگی فنی و مهندسی تعریف کرده است؛ از این رو سازمان لازم دید که پس از تأسیس جامعه خیرین، اداره کل مشارکت های مردمی را تأسیس کرده و معاونت مشارکت ها را شکل بدهد. این صبغه فرهنگی در رفتار سازمانی کارکنان نیز اثر گذار بوده است. به همین دلیل مشاهده می کنید که وقتی ستاد برگزاری جشنواره های خیرین در استانها شکل می گیرد، بسیاری از کارکنان سازمان نوسازی و وزارت آموزش و پرورش داوطلبانه برای برگزاری آن خدمت می کنند. جامعه خیرین مدرسه ساز، نقطه اشتراک تعامل بدنه دولتی و بدنه اجتماعی شده است. این امر در حوزه های دیگر کمتر دیده شده و معمولاً مرزی پر رنگ و یک وظیفه محوری قوی میان دولت و مردم وجود دارد.

ارائه نمونه یک الگوی تعاملی موفق

فعالیت خیرین مدرسه ساز همچنین یک الگوی تعامل ملی را به دست می دهد؛ چه این که خیریه های زیادی در کشور، متأثر از فعالیت های این جامعه شکل گرفته اند؛ از این رو می توان گفت الگوی این کار به خوبی تکثیر پیدا کرده است. الگوی فعالیت خیرین ما امروز آرام آرام به آن سوی مرزها نیز دامن می گسترد که برای ما ارزش و عیاری بین المللی برای کشور

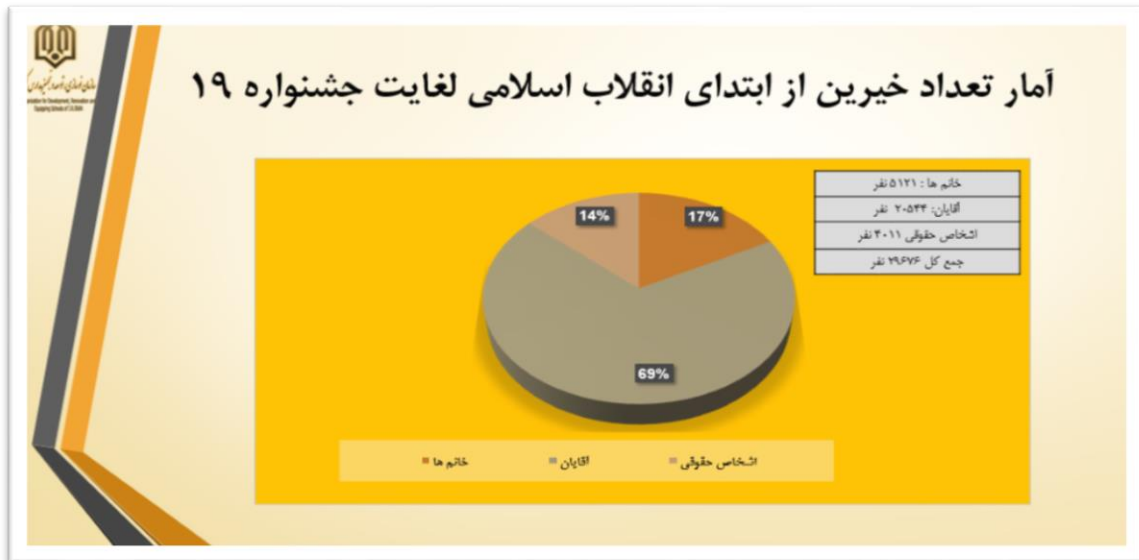
۱. Corporate Social Responsibility: مسئولیت اجتماعی شرکت ها مجموعه وظایف و تعهداتی است که شرکت بایستی در جهت حفظ، مراقبت و کمک به جامعه ای که در آن فعالیت می کند، انجام دهد.

محسوب خواهد شد. برای نمونه در نشست مدرسه ایمن^۱ که یک در سال پیش در ایران برگزار شده بود، گروه هایی از خارج از کشور نیز حضور یافتند. این گروه‌ها هنگامی که از نزدیک از مدارس خیرساز ما بازدید کردند برایشان سوال بود که خیر مدرسه ساز ایرانی آن فضای آموزشی را به چه مبلغی به آموزش و پرورش فروخته است؟ وقتی پاسخ می‌شنیدند که این مدارس صرفاً هدیه و وقف است، برایشان قابل باور نبود.

۶- جامعه خیرین مدرسه ساز تا کنون چه تعهداتی را پذیرفته است، چه میزان از آن محقق شده و اولویت کاری اش در امروز جامعه ما چیست؟

سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، سند بالادستی لازم الاجرا در حوزه نظام آموزشی است که سال ۹۲ به تأیید رهبر معظم انقلاب رسیده است. در این سند به نقش خیرین مدرسه ساز اشاره شده است. بر اساس این سند، مهم ترین اولویت ما در کشور این است که عدالت آموزشی را در حوزه فضاهای آموزشی گسترش دهیم. سرانه فضاهای آموزشی در کشور ما ۵/۲ متر مربع است. یعنی به ازای هر دانش آموز ۵/۲ متر مربع فضا اعم از کلاس و راهرو و حیاط و آزمایشگاه و کارگاه داریم. استاندارد ملی ما یعنی آنچه در سند تحول آمده ۸/۴ متر مربع است. طبق سند، هر دانش آموز باید ۸/۴ متر مربع فضای آموزشی در اختیار داشته باشد. بنابر این بر اساس آرمان سند، برای هر دانش آموز در حدود ۳/۲ متر کمبود فضا داریم. با احتساب این که حدود ۱۴ میلیون دانش آموز در کشور وجود دارد، می توان گفت بیش از ۴۵ میلیون متر مربع کمبود فضای آموزشی داریم. طبق استاندارد سند، ۵۰۰ دانش آموز باید در مساحتی بیش از ۴۰۰۰ متر درس بخوانند اما متأسفانه مدارس داریم که همین تعداد دانش موز در ۷۰۰ متر مساحت، تحصیل می‌کنند که اثرات مخرب آموزشی و تربیتی دارد. عدالت آموزشی ایجاب می کند که فضاهای آموزشی را به لحاظ کمی و کیفی ارتقاء دهیم. بنابراین مهم ترین اولویت خیرین مدرسه ساز و سازمان نوسازی، افزایش مساحت فضاهای آموزشی تا نیل به استاندارد سند تحول آموزش و پرورش است. متأسفانه در ۱۱ استان کشور سرانه آموزش ما از ۵/۲ متر مربع نیز پایین تر است. مثلاً در همین شهر تهران مناطقی نظیر منطقه ۱۵ وجود دارند که سرانه هر دانش‌آموز آن ۱/۴۵ متر مربع است. یا برای نمونه سرانه هر دانش‌آموز در منطقه ۴، ۱/۸۳ است؛ بنابراین شهر تهران از نیازمندترین مناطق کشور است. از این رو می‌توان گفت نیل به عدالت آموزشی و رسیدن به استاندارد سند تحول آموزش و پرورش، منحصر در مشارکت خیرین مدرسه ساز است چرا که برای ساخت ۴۵ میلیون متر مربع فضای آموزشی ده‌ها هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز است. نمودار زیر، میزان تعهدات و تحقق تعهدات خیرین محترم مدرسه‌ساز را از جشنواره اول تا جشنواره بیستم به تصویر می‌کشد:

۱. (Safe School)

۷- چشم انداز و افق های جدید فعالیت خیرین مدرسه ساز را چگونه ترسیم می کنید؟

ما تجربه ۲۰ سال فعالیت را در اختیار داریم. شاید لازم باشد که ما این ۲۰ سال گذشته را آسیب شناسی کنیم و بر اساس آن بر نقاط قوتمان تاکید کنیم و از آسیب ها بکاهیم. بنابراین دهه سوم فعالیت خیرین مدرسه ساز که با دهه پنجم انقلاب اسلامی همزمان است، اقتضا می کند که برای این دهه رویکردهای مناسب تری را انتخاب کنیم؛ در حوزه جذب خیرین باید هوشمندانه تر عمل کنیم و از تمام ظرفیت های بالقوه این جمعیت به خوبی استفاده کنیم. در راستای نیل به این هدف برنامه های زیر را در دستور کار خواهیم داشت:

- توانمندسازی مجامع استانی.
- استفاده از ظرفیت های جدید در حوزه خیرین مدرسه ساز.
- تجزیه و تحلیل تجربه دو دهه گذشته و رسیدن به رهیافت های جدید.
- استفاده از ظرفیت های رسانه جهت فعال سازی ظرفیت نهادها و اقشار.

اما در پاسخ به این که در آینده خیرین را به چه سمتی باید سوق داد می توان گفت قطعاً نیازهای آموزشی آینده با نیازهای گذشته مقاومت خواهد بود. از این رو ما باید متناسب با نیازها، خدمات خیرین را به بخش هایی که نیازهای نوپدید اقتضا می کنند، هدایت کنیم. شاید در آینده ساخت فضاهای ورزشی یا توسعه نرم افزاری فضاهای آموزشی نیز جزو اهداف این جمعیت قرار گیرد.

■ سخن آخر

تعامل دولت و مردم در حوزه خیرین مدرسه ساز تعامل بسیار خوبی بوده است. از همین روست که وقتی خیرین مدرسه ساز عمل مثبت و سازنده خود را به نمایش گذاردند، دولت و نظام برنامه ریزی هم قدم پیش گذاشت. به عنوان نمونه در برنامه پنجم توسعه کشور، ۳/۹ میلیارد دلار از صندوق ذخیره ارزی به امر مدرسه سازی اختصاص پیدا کرد که تحول بزرگی را به وجود آورد؛ به طوری که اگر از دهه هفتاد که جامعه خیرین شکل گرفت، نسبت آمار مدارس مقاوم و تخریبی ۳۰ به ۷۰ بود، الان این نسبت برعکس شده است. در برنامه ششم توسعه نیز ۳ میلیارد دلار به این موضوع اختصاص یافته است. ما در دهه سوم فعالیت جامعه خیرین مدرسه ساز به دنبال این هستیم که فعالیت این جامعه شکوفا شده و ثمر دهد تا آرام آرام آثار آن را در فارغ التحصیلان نظام تعلیم و تربیت ببینیم. کشور ما برای توسعه نیازمند رشد دانش در حوزه‌های مختلف است و این رشد از مدرسه آغاز می‌شود؛ مدرسه‌ای که دانش‌آموزانش تنی سالم و روحی با نشاط و با انگیزه و دانشی ژرف دارند که سرمایه انسانی رشد کشور را تأمین خواهند کرد.

